

**Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології**

**Національний центр судових експертиз при
Міністерстві юстиції Республіки Молдова
Одеський науково-дослідний інститут судових
експертиз Міністерства юстиції України**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА»

27 листопада 2025 року, місто Одеса

**EXPERT SUPPORT IN THE INVESTIGATION OF
ORGANIZED CRIME:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND NATIONAL
PRACTICE**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

27 November 2025

*Odesa
2025*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 9 від 24 листопада 2025 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №9 від 1 грудня 2025 року)*

Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 27 листоп. 2025 р. / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, Д. Колодін, А. Колодіна, Л. Аркуша та ін.]; Нац. ун-т Одеськ. юрид. акад. кафедра криміналістики, суд. експертиз та поліграф.; Нац. центр суд. експерт. при Міністер. юстиц. Респуб. Молдова; Одеськ. Наук.-дослідн. ін-т суд. експер. Міністер. юстиції України. Одеса: НУ «ОЮА», 2025. 450 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», в якій взяло участь понад 100 науковців і практиків з України та інших держав Європи. Представлено актуальні дослідження обговорень таких наукових і практичних проблем, як: експертне забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань та експертне забезпечення розслідування організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародна співпраця у сфері експертного забезпечення протидії організований злочинності: досвід та практика; інформаційне забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинною діяльністю; інноваційні технології та сучасні методи розслідування у протидії організованій злочинності; кримінально-правові, кримінально-процесуальні та кримінологічні проблеми забезпечення протидії організованій злочинності.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та високий рівень академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2025
© Автори статей, 2025

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 9, November 24, 2025)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 9, December 1, 2025)*

Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 27 November 2025) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, D. Kolodin, A. Kolodina, L. Arkusha et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. Odesa:NU«OLA», 2025. 450 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice», which brought together over 100 scholars and practitioners from Ukraine and other European countries. The materials address urgent scientific and practical issues, such as expert support for combating specific types of organized crime; the use of specialized knowledge and expert support for investigating organized crime during armed conflict; international cooperation in forensic support for combating organized crime; information support for law enforcement in countering organized criminal activity; innovative technologies and modern investigative methods; and criminal law, criminal procedure, and criminological issues in ensuring effective counteraction to organized crime.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions, and strong adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations, and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2025
© Authors of articles, 2025

Юліан МУНТЯНУ

СУЧАСНІ МЕТОДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИ НЕВІДОМОГО ЗЛОЧИНЦЯ, ПРИЧЕТНОГО
ДО ЗАХОПЛЕННЯ ТА УМИСНОГО ВБИВСТВА ЗАРУЧНИКІВ.....216

Ольга НЕДАШКІВСЬКА, Олександр ГУНЬКО

РОЛЬ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ У ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ ПІД ЧАС
ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ.....220

Alina Daniela PĂTRU

URMELE DE ARMĂ ALBĂ – INTERPRETAREA LEZIUNILOR ȘI MECANISMUL
PRODUCERII.....224

Сергій ПОЛУЯНОВ, Олег КОЖУХАР

ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЩОДО АГРЕСІЇ ПРОТИ СУВЕРЕНІТЕТУ ТА
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ.....228

Іван СТАРЕНЬКИЙ

ДИНАМІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ШКІДЛИВОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
RACCOON STEALER.....234

Олександр СТАРОДУБОВ

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ТАКТИЧНИХ
ОПЕРАЦІЙ.....238

Олександр ФЕДОРЧУК

ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ У СТРУКТУРІ КОНЦЕПЦІЇ ПРОТИДІЇ
ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....243

Дмитро ЦЕХАН

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ НА СТАДІЇ ОПЕРАТИВНО-
РОЗШУКОВОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ.....247

Юрій ЧЕРНИШ

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОНСУЛЬТАЦІЙ СПЕЦІАЛІСТА ПІД ЧАС
РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ.....251

Секція 3

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ У СФЕРІ ЕКСПЕРТНОГО

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА.....256

Валерія ДИНТУ

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ МЕДІАЦІЇ В
ТУРЕЧЧИНІ.....256

Тетяна ЛИННИК

ВИКЛИКИ ПРАВОВОЇ МОДЕЛІ РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ НОРМ МІЖНАРОДНОГО
ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА.....259

Секція 3
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ У СФЕРІ ЕКСПЕРТНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА

Динту Валерія
кандидат юридичних наук, доцент,
радник адвокатського бюро «Yetkin Avukatlık Bürosu»,
м. Анкара, Туреччина
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8948-1845>
електронна адреса: criminalistic@onu.edu.ua

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ МЕДІАЦІЇ
В ТУРЕЧЧИНІ

Тези присвячені досвіду Туреччини щодо кримінальної медіації, її застосування та роль правоохоронних органів. Показано етапи медіації, категорії злочинів, можливості участі сторін та значення цього інституту для підвищення ефективності розслідування.

Ключові слова: кримінальна медіація, Туреччина, кримінальне провадження, правоохоронні органи, криміналістика, альтернативне врегулювання, потерпілий, підозрюваний, доказування.

Dyntu Valeriia
Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,
Advisor at a Law Firm «Yetkin Avukatlık Bürosu», Ankara, Turkey

CRIMINALISTIC SUPPORT OF CRIMINAL MEDIATION IN TURKEY

The theses are devoted to Turkey's experience with criminal mediation, its practical application, and the role of law enforcement agencies. The stages of mediation, categories of crimes, the participation possibilities of the parties, and the significance of this institution for improving the efficiency of criminal investigations are demonstrated.

Keywords: criminal mediation, Turkey, criminal proceedings, law enforcement agencies, criminalistics, alternative dispute resolution, victim, suspect, evidence.

Важливою складовою розвитку будь-якої правової системи є дослідження досвіду інших держав, з ціллю вивчення нових підходів до вирішення схожих проблемних ситуацій та запозичення позитивної практики з метою її ефективної імплементації в існуючі реалії.

Слід зазначити, що криміналістика є комплексною наукою, яка черпає інформацію з різних галузей знань з метою їх подальшого раціонального використання для реалізації своїх завдань. Так, зокрема, суттєве значення для криміналістики має кримінальне процесуальне право, оскільки воно формує єдину систему координат в якій має бути застосоване криміналістичне знання для оперативного та ефективного розслідування кримінальних правопорушень.

Section 3. International cooperation in the field of expert provision: experience and national practice

Однак, вбачається, що географія деліктів, здебільшого, не обмежується кордонами однієї держави, що детермінує необхідність розвитку взаємодії між правоохоронними органами різних країн світу. У зв'язку, з цим для розвитку науки криміналістики, важливе значення має дослідження зарубіжного досвіду, зокрема, найближчих сусідів, оскільки як показує практика, найбільш продуктивна взаємодія реалізується між правоохоронними органами держав пов'язаних спільним кордоном.

Так, наразі в Туреччині широкого застосування зазнала так звана кримінальна медіація. Вона виникла в США та в подальшому отримала своє розповсюдження в Європейських країнах. Кримінальна медіація була імplementована в Турецьку юридичну 415 практику з прийняттям нових Кримінального та Кримінально процесуального кодексів.

Вбачається, що кримінальна медіація покликана посилити активну особисту участь потерпілого та правопорушника у кримінальному процесі, скоротити строки кримінального провадження та розгрузити правоохоронні органи від навантаження, щодо розслідування кримінальних правопорушень в яких обидві сторони готові до продуктивного діалогу та знайдення консенсусу.

Кримінальний процесуальний кодекс Туреччини передбачає, що медіація може бути застосована між підозрюваним та потерпілим, або між фізичною та юридичною особами приватного права, що зазнали збитків в результаті реалізації кримінального правопорушення.

Медіація може бути застосована у наступних випадках:

- щодо злочинів, кримінальне провадження у яких було розпочате за скаргою;

- за наступні злочини, передбачені Кримінальним кодексом Туреччини незалежно від того, чи вимагають вони скарги чи ні: навмисне нанесення тілесних ушкоджень; тілесні ушкодження нанесені з необережності; порушення спокою місця проживання; викрадення дитини та її утримання; оприлюднення інформації або документів, що містять дані щодо комерційної або банківської таємниці, а також конфіденціальну інформацію щодо споживача.

Слід зазначити, що застосування кримінальної медіації щодо злочинів проти сексуальної недоторканності виключається, навіть якщо їх розслідування було розпочате за заявою потерпілого.

Постає питання, яка ж роль правоохоронних органів в процесі кримінальної медіації. На підставі проведеного аналізу можна зробити висновок, що залучення правоохоронних органів до процесу кримінальної медіації в Туреччині можна поділити на три етапи.

Перший етап – підготовчий. Після отримання інформації щодо кримінального правопорушення слідчий зобов'язаний вчинити дії щодо виявлення та дослідження слідів злочину з метою визначення кваліфікації злочинного діяння. Підготовчий етап передбачає застосування криміналістичних знань в класичному їх розумінні. Після збирання доказової інформації та

визначення можливості застосування кримінальної медіації відповідні дані надаються прокуророві. Прокурор приймає рішення щодо застосування кримінальної медіації. В подальшому за злочин, який є предметом розслідування і підлягає медіації, прокурор або уповноважена особа правоохоронних органів за вказівкою прокурора пропонують медіацію підозрюваному та потерпілому або особі, яка постраждала внаслідок злочину. З наведеного вище вбачається, що в турецькій правовій системі 416 закон дозволяє прокурору делегувати правоохоронним органам відповідальність за оформлення офіційної пропозиції сторонам щодо медіації.

При наданні пропозиції щодо використання кримінальної медіації, уповноважена особа правоохоронних органів повинна детально роз'яснити сторонам характер пропозиції, а також наслідки її застосування. Таким чином, особа яка надає роз'яснення сторонам повинна добре розумітися на нормах матеріального та процесуального права.

Таким чином, наступним етапом є безпосередня підготовка пропозиції щодо застосування кримінальної медіації, робота зі сторонами, роз'яснення наслідків її застосування.

Слід зазначити, що незалежно від надання пропозиції щодо застосування кримінальної медіації, а також процесу її застосування, збір доказової інформації не зупиняється. Таким чином, можна говорити про те, що до позитивного завершення процесу кримінальної медіації кримінальне провадження триває в звичному режимі. Більш того, отримані докази можуть змінити хід проведення кримінальної медіації. У разі відмови сторонами у застосуванні медіації, розслідування продовжується у відповідності до норм діючого законодавства.

З наведеного вище вбачається, що третім етапом є збирання доказової інформації в процесі застосування кримінальної медіації, а також у разі відмови від її застосування на будь-якій її стадії.

Підсумовуючи можна сказати, що при реалізації кримінальної медіації слідчий здійснює дослідження події злочину, аналізує криміналістично важливу інформацію та приймає рішення про застосування медіації, при цьому не зупиняючи процес розслідування кримінального правопорушення.